

Frågor angående tillsynsrutin för värdefull bebyggelse

Efter att den q-märkta Modellsnickarverkstaden på Järven 10 rasat ihop till följd av uteblivet underhåll, och fick rivas för en nybyggnad med återanvända fönster, förklarade byggnadsnämndens ordförande Mikael Berglund att kommunen skulle ta fram nya rutiner för att övervaka att värdefulla byggnader inte tilläts att förfalla. I tidningarnas rapportering där han intervjuats angavs att:

"Byggnadsnämnden har gett tjänstemännen i uppdrag att ta fram rutiner för regelbunden tillsyn av skyddade byggnader. - Vi talar om att genomföra en tillsyn kanske vart 4-5 år så att trasiga tak och fasader inte äventyrar husen."

(VK 25.05.2018)

"I anslutning till beslutet har byggnadsnämnden bestämt att alla hus i Umeå som är markerade med ett litet q eller som är blåprickade (kommunens eget system för bevarandevärda byggnader) med jämna mellanrum ska ses över och inventeras. Detta för att undvika att hamna i en liknande situation igen. - Vi kommer att avsätta resurser för det, Säger Berglund."

(VF 25.05.2018)

Och två månader senare att:

"Nu håller Umeå kommun på att ta fram förslag på hur de kan inrätta en rutin för besiktning av q-märkta hus. I dag görs endast en besiktning när det finns någon anledning. Byggnadsnämnden väntas ta beslut om rutinbesiktning i höst."

(VK 19.07.2018)

Föreningen Byggnadskultur har sedan dess inte hört något om detta. Frånsett att det angående den nya kommunantikvarietjänsten angavs i tjänstebeskrivningen att denne "stödjer byggnadsnämndens tillsynsverksamhet". Vi skulle uppskatta att få ta del av berörda handlingar om vad som har beslutats beträffande denna tillsyn.

Efter denna utfästelse att nya rutiner skulle tas fram för att hindra att skyddad eller skyddsvärd bebyggelse får förfalla, har föreningen avvaktat med att anmäla byggnader till kommunen för uteblivet underhåll i strid med 8 kap. 14 § PBL. Men vi noterar att inte bara identifierat värdefulla byggnader utan även formellt skyddade byggnader fortsätter att förfalla över hela staden. Föreningen skulle därför uppskatta att få ta del av den tidsmässiga plan som finns för att undersöka byggnaderna, så att vi inte behöver anmäla de som ska granskas i närtid. Det är ju så att för byggnader som fått undermåligt underhåll i årtionden är en

väntan på 4-5 år en lång tid. För vi utgår från att kommunen inte, vilket hade varit önskvärt, kontrollerade alla identifierat värdefulla byggnader direkt när detta beslutats. Hade så skett skulle det rimligtvis inte ännu finnas en massa byggnader där skicket fått fortsätta att försämrats. Eller är det bara för vissa områden som tillsynsrutinerna avses att gälla trots att inga geografiska begränsningar nämndes i uttalandena till media?

Föreningen undrar även hur Umeå kommun agerar när det konstaterats att en värdefull byggnad inte får den omvårdnad som lagen kräver. Är det så att kommunen först kontaktar ägaren för att informera om era slutsatser och försöker förmå denne att åtgärda det bristande underhållet? Och att om det inte får avsedd effekt så väljer kommunen att besluta ett åläggande med vite om att utföra nödvändigt underhåll och/eller reparationer av sin byggnad? Och att om inte heller det hjälper kan kommunen i slutändan annars själv anlita lämplig verksamhetsutövare för att åtgärda behoven på fastighetsägarens bekostnad? Eller hur agerar kommunen egentligen i dessa ärenden?

Den information om hur detta tillsynsarbete bedrivs som kommunen kan ge är mycket välkommen. Det vore även intressant att få konkreta uppgifter om hur många byggnader det är som berörs av tillsynen. Hur många som hittills undersökts. Och i hur många av de granskade fallen som kommunen har påtalat bristande underhåll för ägaren.

Föreningen Byggnadskultur Umeå
Lennart Frostesjö ordförande